

Zdeněk Neubauer - životopis

* 30. 5. 1942 Brno

Po absolvování Ecole International de Geneve a po maturitě na gymnáziu v Praze (1960) studoval na PřF (1960-65 mikrobiologii, chemii, biologii) a na FF (1965-71); RNDr. 1970, PhDr. 1971. Pracoval v Mikrobiologickém ústavu ČSAV (1965-66), PřF UK (vědecká aspirantura 1966-67), Laboratorio Internazionale di Genetica e Biofisica v Neapoli (1967-70), PřF UK (1970-80; zde spoluzakládal filozofickou skupinu "Platonská akademie"), jako programátor v ČKD (1982-90). Od r. 1990 působí na katedře filozofie přírodních věd PřF UK; 1991 docent, 1992 profesor obecné biologie. Přednáší na PřF UK a FF UK filozofické a epistemologické problémy přírodních věd, základy biologického myšlení, problémy teorie a evoluce ad. Jeho otec Zdeněk N. (1901-56) byl profesorem správní vědy a správního práva na MU a UK. Věnoval se rovněž právní filozofii; k problematice, jíž se zabývala brněnská normativní právní škola, přispěl např. studii *Problém vůle v poznávání normativním a teleologickým* (Sb. prací k 50. narozeninám K. Engliše, 1930) a *Weyrova teorie práva* (Časopis pro právo a státní vědu, 1937). Knižně vydal např. *Státověda a teorie politiky* (1929), *Ústava moderní demokracie* (1930), *Ústavní listina ČSR* (1931), *Pojem státního území* (1932).

V průběhu své činnosti v Ústavu genetiky a biofyziky v Neapoli dosáhl v biologii priority několika nových poznatků v oblasti regulátorových genů a řízených dědičných změn na úrovni genové aktivity, struktury genetické informace a morfogeneze bakteriálních kolonií. Pro své nekonformní odborné i politické postoje opustil v r. 1982 PřF UK a věnoval se převážně filozofii (účast na soukromých přednáškách prof. Patočky, studium teologie, religionistiky a uměnovědy, vědecko-filozofické přednášky pod krycím názvem *Kybernetické problémy přírodovědy*). Jeho práce týkající se vědy a kultury, mysli a těla, vědomí a nevědomí, religionistiky, hermeneutiky a hlubinné psychologie vycházely v samizdatu. Zabývá se filozofickými problémy biologie a fyziky, zejména prostorem možností a uskutečňování, epistemologickým významem tvaru a rolí mýtických motivů v poznání.

Bibliografie: *Deus et natura*, SI 1980; *Kybernetické problémy přírodovědy*, SI 1984; *Střetnutí paradigmat v současné biologii*, SI 1985; *Bytí a subjektivita* (ricoeurovské eseje), SI 1986; *Implikátní a explikátní řád živé skutečnosti* (s J. Fialou), 1986; *Cesta za smyslem bytí a poznání*, SI 1988 (sb. přednášek cyklu *Kybernetické problémy přírodovědy*); *Do světa na zkušenou čili O cestách tam a zase zpátky*, 1990, 2. vyd. 1992; *Faustova tajemná milenka*, 1991; *Nový Areopág*, 1992; *Přímlyuce postmoderny*, 1994. Sborníky: *O povaze bytí, Cesta za smyslem bytí a poznání*, 1988; *K subjektivitě bytí a fenomenologii živé skutečnosti aneb Manifest Teoretické Biologie*, Pamětní spis k životním a pracovním jubileím prof. PhDr. Radima Palouše, Dr.h.c., 1995. Čas. přísp.: *Chiliasmus a eschatologie aneb partnerství s přírodou*, FČ 1991; *O původu tvarů, Fenix "vědeckého kreacionismu"* (s L. Bělkou), *Estetika v biochemii, Stará a nová aliance neboli Bible, Linne a Darwin, Redukcionismus v chemii, Vesmír (V)* 1991; *Mythus. Kosmologická stať, Prostor (P)* 1991; *Vyprávění o svatém Grálu, Nezávislá úvaha o symbolice nového schizmatu, Souvislosti (S)*, 1991; *Pád totality a konec vědeckého světonázoru, Marxismus, Přítomnost (Př)* 1991; *Rádl redivivus* (kol. autorů), *Př* 1992; *Věda, spiritualita a globální krize vstříc světu s budoucností* (s M. Svobodovou), *Holografický model mozku* (s K. H. Pribramem), *Dogma a karma, Gemma (G)* 1992; *Kreacionismus jako karikatura vědy* (s L. Bělkou), *Gaia návrat bohyně, Viry a viry, V* 1992; *Vstříc světu s budoucností* (s P. Holubem, J. Praskem), *Respekt (R)* 1992; *Změny paradigmatu, P* 1992; *Pluralita, svoboda a demokracie z hlediska ontologie stvoření, P* 1993; *Noční rozhovor s Nikodémem, Holo, eko, trans předpony nového věku, S* 1993; *Popperovské medailonky, V* 1993; *Poceta L. Klímovi* (s J. Chuchmou), *R* 1993; *Lejzr a smrt* (s S. Komárkem), *Tvar* 1993; *Postmoderna jako renesance, Když se mění paradigma, Kritický sborník (KS)* 1993; *Myslet tvar, Věda 20. století a nový obraz světa* (kol. autorů), *P* 1994; *Duše Čech* (s M. Svobodovou), *Chvála bláznovství, G* 1994; *Nebe a země, věda a mýtus, S* 1994; *Nedorozumění v Třešti, V* 1994; *tít* (s M. Jůzou, E. Jůzovou), *S* 1995; *O náhodě a*

spontaneitě, V 1995; Vhled a vzhled neboli O intuici, KS 1995; Křesťanský mýtus? KřR 1995.
Předmluvy: Pojednání o Kameni mudrců, in M. Kushi: Kámen filosofů. Úvod do alchymie,
transmutace a Nové vědy, 1997. Laudatio Z. N. Sb. k padesátinám Z. N., 1992; M. Růžička:
Potulné rytířství Z. N., LN 27. 11. 1993; ČF ve 20. století, 1995.
(viz. Slovník českých filozofů, str.412-413, Masarykova univerzita v Brně 1998)